

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 156/2024
20.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић, Владиславе Милићевић, Мирјане Андријашевић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници Предузећа за телекомуникације „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ АД Београд, против туженог ЈП „ЕПС“ БЕОГРАД - ОГРАНАК ЕПС СНАБДЕВАЊЕ, чији је пуномоћник Сабахудин Тахировић, адвокат у ..., ради дуга, вредност предмета спора 674.028,92 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1444/23 од 25.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 20.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1444/23 од 25.10.2023. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Привредног апелационог суда Пж 1444/23 од 25.10.2023. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиоца и потврђује пресуда Привредног суда у Београду П 2858/22 од 26.01.2023. године у ставу IV изреке у одбијајућем делу за тужбени захтев за износ од 633.028,92 динара са законским затезним каматама.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 27.000,00 динара, у року од 8 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 2858/22 од 26.01.2023. године, у ставу I изреке, укинута је решење о извршењу јавног извршитеља Војке Јањић број ИИВК 59/22 од 30.03.2022. године, у обавезујућем делу. У ставу II изреке, констатовано је да је тужба повучена у делу којим је тужилац тражио да суд обавезе туженог да тужиоцу плати главни дуг у износу од 41.000,00 динара. У ставу III изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да тужиоцу плати законску затезну камату на плаћени део главног дуга у износу од 41.000,00 динара почев од 02.03.2022. године до 15.09.2022. године. У ставу IV изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да тужиоцу на име

главног дуга плати износ од 633.028,92 динара, са законском затезном каматом на појединачне износе ближе означене у том ставу изреке, почев од одређених датума па до исплате. У ставу V изреке, пресуђено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 1444/23 од 25.10.2023. године, преиначена је првостепена пресуда у ставу IV изреке и пресуђено тако да се усваја тужбени захтев и тужени обавезује да тужиоцу на име главног дуга плати износ од 633.028,92 динара, са законском затезном каматом на појединачне износе ближе наведене у изреци другостепене пресуде.

Против другостепене пресуде тужени је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права, а ради уједначавања судске праксе, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног суда, посебна ревизија туженог у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе, због чега је применом члана 404. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23 – др. закон) одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у пословном односу по основу Уговора о пружању услуга од 09.01.2020. године закљученог на рок од 12 месеци и Уговора о пружању услуга од 08.11.2021. године на основу кога је тужилац био обавезан да туженом пружа услуге интернет сервиса, односно приступа интернету, а тужени да за то плаћа уговорену цену. У периоду након истека Уговора из 2020. године, а пре закључења Уговора из 2021. године, тужилац је наставио туженом да пружа услуге интернет сервиса, те је за период од фебруара до децембра 2021. године туженом испостављао рачуне за пружене услуге. Тужени је наведене рачуне враћао, осим рачуна за децембар 2021. године који је платио по основу новог Уговора из 2021. године, уз дописе којима је наводио да је уговор финансијски реализован и да су средства по уговору потрошена, те да је уговор истекао. Тужилац приговоре туженог на рачуне није прихватио.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, првостепени суд је одлучио да одбије тужбени захтев из разлога што у периоду за који су фактурисани утужени рачуни парничне странке нису биле у облигационом односу по основу уговора о пружању услуга, при чему је тужени враћао тужиоцу достављене рачуне уз дописе у којима је истицао да је уговор истекао и да је финансијски реализован. Првостепени суд оцењује да се поступање туженог не може сматрати радњом која би као конклюдентна имала за последицу обавезу на плаћање цене услед пристанка на коришћење услуга, нарочито због чињенице да тужени није располагао другим

средством противљења пружању услуга, осим писаним обавештењима која је достављао. Тужени није могао да спречи пружање услуга од стране тужиоца, а чињеница да су ипак пружене не обавезује туженог на плаћање цене, јер није било сагласности туженог за пружање спорних услуга у утуженом периоду.

Према налажењу Привредног апелационог суда, првостепени суд је погрешно применио материјално право када је тужбени захтев одбио, с обзиром на то да је погрешно применио члан 262. Закона о облигационим односима. Према оцени другостепеног суда, битно је да иако је Уговор из 2020. године истекао, тужилац је наставио да туженом пружа услуге интернет сервиса у периоду од фебруара до децембра 2021. године, што тужени није спорио. Супротно закључку првостепеног суда, тужени након истека Уговора из 2020. године није изричито изјавио да раскида уговор већ је директор Сектора за информационо комуникационе технологије туженог у електронској поруци упућеној тужиоцу навео да се нада да неће доћи до искључења интернета, што упућује на закључак да је тужени конклюдентном радњом исказао жељу да настави са коришћењем услуга тужиоца и поред тога што је уговор истекао, што иде у прилог чињеници да је тужбени захтев основан. Тужени је за пружену услугу коју је користио, у смислу чланова 12., 17. став 1. и 262. Закона о облигационим односима, у обавези да тужиоцу плати утужену накнаду, због чега је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев.

Врховни суд налази да су разлози другостепеног суда погрешни и немају утемељење у правилној примени материјалног права.

Према одредби члана 262. став 1. Закона о облигационим односима, поверилац у обавезном односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити савесно и у свему како она гласи. Према схватању другостепеног суда обавеза туженог се заснива на конклюдентним радњама, конкретно коришћењу услуга интернет сервиса тужиоца и исказаној жељи директора Сектора за информационо комуникационе технологије туженог, да тужилац настави да емитује интернет сигнал. Међутим, самим коришћењем услуга тужиоца од стране туженог није закључен нови уговор, па ни са садржином како је било уговорено писменим уговором постигнутим у поступку јавне набавке од 09.01.2020. године. Према одредби члана 42. став 1. Закона о облигационим односима, ћутање понуђеног не значи прихватање понуде. У конкретном случају, чак није ни утврђено да је тужилац туженом понудио да продуже уговорни однос након истека уговореног рока по уговору од 09.01.2020. године. Тужилац је, према утврђењу првостепеног суда наставио да обезбеђује услугу интернет сервиса туженом, а другостепени суд практично сматра ирелевантним да је тужени враћао тужиоцу предметне рачуне и да није могао да спречи доток интернет сигнала тужиоца зато што тужени није пружно доказе да се обраћао тужиоцу са захтевом за прекид сарадње, односно да не жели више да користи интернет услуге тужиоца. Иако овакво чињенично стање упућује на примену одредбе члана 42. став 3. Закона о облигационим односима којом је прописано да, кад понуђени стоји у сталној пословној вези са понудиоцем у погледу одређене робе, сматра се да је прихватио понуду која се односи на такву робу, ако је није одмах или у остављеном року одбио, ипак се ова одредба не може применити на конкретан случај. Ово из више разлога. Као прво, парничне странке нису биле у сталној пословној вези у погледу пружања услуга тужиоца, већ су биле у уговорном односу, до тада, по једном уговору закљученом на

одређени рок у поступку јавне набавке. Код таквог, посебног режима закључивања уговора, не може се прихватити да се уговорни однос прећутно мења, или установљава. Друго, тужени јесте саопштио тужиоцу да рачуни које му испоставља немају основ у закљученом уговору и да не постоји основ за издавање рачуна. Тужени ниједан рачун тужиоцу није исплатио након истека уговора. То је довољан и поуздан начин да се сматра да је тужени одбио да од тужиоца прима услуге. Овакав став изражен је и у пресуди Врховног касационог суда Прев 1412/2022 од 16.03.2023. године, која је донета у предмету са истоврсном чињеничноправном садржином, што је и био разлог за изузетну дозвољеност ревизије ради уједначавања судске праксе.

Како нема основа облигационом односу између тужиоца и туженог по коме би тужени био у обавези да тужиоцу плаћа фактурисане износе на име цене за услуге интернет сервиса како то правилно закључује и првостепени суд, преиначена је другостепена пресуда тако што је жалба тужиоца одбијена као неоснована, а првостепена пресуда потврђена.

Одлука је донета на основу одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Одлука о трошковима поступка по ревизији садржана у трећем ставу изреке, донета је применом члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1. и 154. ЗПП.

Тужени је успео у поступку по овом правном леку и зато има право на накнаду трошкова у износу од 18.000,00 динара на име састава ревизије у складу са Тарифом о награди и накнади трошкова за рад адвоката. Туженом нису досуђени трошкови судских такси у ревизијском поступку из разлога што тужени ове трошкове није определио по висини у складу са одредбом члана 163. став 2. Закона о парничном поступку. Такође, на досуђене трошкове пуномоћника адвоката који је туженог заступао у ревизијском поступку, туженом нису досуђени трошкови ПДВа, јер тужени није доставио рачун у ком је адвокат исказао ПДВ, а што је услов за досуђење трошкова пореза на додату вредност када је у поступку заступано правно лице.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић